

syn til, om Ejeren har forbedret den, har kostet mange Penge paa den, saa den er blevet meget værd, eller om han har forsømt den, saa den er blevet mindre værd, men kun til, hvordan Prisforholdet har udviklet sig siden den sidste Vurdering, siden han overtog Ejendommen, hvordan Værdien af virkelig Landbrugsjord har udviklet sig, om den er gaaet opad eller nedad. Omvurderingen skal være en Bedømmelse af, hvordan Jordpriserne har vekslet i de mellemliggende Aar, enten man tager en kortere eller en længere Periode. Er Prisen paa almindelig Bondejord gaaet op i den Tid, maa den i samme Grad være steget for vedkommende Ejendom, og saa maa Ejeren altsaa yde en større aarlig Afgift. Gaar derimod Prisen pr. Td. Land af almindelig Landbrugsjord saa og saa langt ned i Løbet af de paagældende Aar, faar Ejeren et tilsvarende Afslag i sin aarlige Afgift.

Det er i Korthed de Betragtninger, som har bevirket, at jeg indenfor Landbo-kommissionen har taget det Standpunkt, jeg har, og derfor maa jeg imod min ærede Partifælles Udtalelse stemme for Flertallets Indstilling med det Forbehold, at man derved vil faa Lejlighed til at danne sig et rigtigt Skøn over, hvordan disse Tanker virker. Virker de uheldigt, vil vi kunne modarbejde dem og gaa tilbage igen, men virker de paa rette Maade, kan vi fortsætte. Det er meget muligt, at det i Tidens Løb vil vise sig, at de praktiske Vanskeligheder er saa store, at Tankerne ikke kan realiseres, men jeg mener ikke, der kan ske nogen større Skade ved at gøre et Forsøg med den forholdsvis lille Del af den danske Jord, som der her er Tale om, og derfor vil i hvert Fald jeg for mit Vedkommende stemme for Flertallets Indstilling.

Ordføreren (Hauge): Jeg kan være enig med den ærede sidste Taler (Svendsen) i mangt og meget af det, han sagde om Lovforslaget, men jeg er ikke enig med ham i den Opfattelse, at dette Lovforslag skulde være særlig egnet til at danne Grundlag for Bedømmelsen af, hvorledes et Fæsteforhold vil komme til at virke; dertil er Lovforslaget alt for lidet omfattende. De Arealer, der kan stilles til Raadighed ifølge

Lovforslaget, er alt for smaa til, at man kan have Haab om, at de vil være tilstrækkelige til at danne Grundlaget for Bedømmelsen af et Fæsteforhold. Det har jeg gjort opmærksom paa, allerede da Lovforslaget var til første Behandling her i Tinget i forrige Rigsdagssamling. I øvrigt er jeg, som sagt, enig med det ærede Medlem fra Ruds Vedby i mangt og meget af det, han fremførte imod det ærede Medlem fra Ribes (Brorsen) Udtalelser.

Det er rigtigt, hvad det ærede Medlem fra Ribe sagde, at det er et Kardinalpunkt, man er uenig om. Flertallets og Mindretallets Opfattelser er diametralt modsatte. Det ærede Medlem udtalte, at naar man i Lovforslaget bruger Betegnelsen „Ejer“, er det egentlig kun Blændværk, thi de paagældende bliver ikke Ejere, men Forpagtere af Jorden. Jeg finder ikke, at Ordet Ejer er Blændværk i denne Forbindelse. Under alle Omstændigheder tror jeg ikke, at nogen, der kommer i Besiddelse af Jord i Henhold til Loven, vil lade sig skuffe af, hvad der staar i den om Ejerforholdet. De vil meget let kunne se af Lovens Bestemmelser, hvad Hensigten er, og Hensigten er jo at give dem, der ønsker at komme i Besiddelse af Statsjord, denne Jord paa saadanne Vilkaar, at de efter nærmere Regler vil have fuld Raadighed derover. Men Staten forbeholder sig til enhver Tid at indkassere den Værdistigning, der kan blive Tale om, og som ikke skyldes Brugerens eget Arbejde.

Det undrer mig noget, at det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen), der i øvrigt tilkendegav, at han var Tilhænger af det Princip, at Staten skal indkassere den Værdistigning, som skabes paa Grund af Samfundsforanstaltninger, ikke vil være med til, at Staten skal bevare sin Ret til Jorden, saaledes som Lovforslaget bestemmer. Det ærede Medlem sagde, at ved de periodiske Vurderinger vilde man faktisk konfiskere Værdien, og det vilde føre til, at Brugere af Jorden følte sig mindre trygge paa Ejendommene; i det hele vilde det hemme Foretagsomheden. Det tvivler jeg meget stærkt paa, Saa meget mere tvivler jeg derpaa, som Staten jo her stiller sig overordentlig kulant overfor dem, der kommer i Besiddelse af Statens Jord, faar Brugsretten over den og til en vis Grad bliver